

hængige af, hvor stort statens tilskud er (samt af andre lignende kommunale indtægter).

Tilskuddet efter § 10 er herefter ikke nødvendigt af hensyn til udligningen, hvorfor det kan udformes alene med henblik på at bidrage til finansieringen af de kommunale udgifter. Dette foreslås, som nævnt, at ske ved, at tilskuddet udmåles i forhold til kommunens beskatningsgrundlag, således at tilskuddets vægt i forhold til beskatningsgrundlaget er den samme for alle kommuner.

Da tilskuddet efter § 10 ikke varetager udligningsformål, må det benyttede gennemsnitlige beskatningsniveau, som nævnt, være højere end i den eksisterende udligning af beskatningsgrundlag for at opnå samme udligning. Dette medfører f.eks., at kommuner med stor indkomst pr. indbygger alt andet lige efter forslaget skal yde et større tilsvarende tidligere. Imidlertid modsvares dette fuldt ud af, at statstilskuddet udmåles efter beskatningsgrundlagets størrelse. Nettoeffekten er således tilstræbt at være neutral.

§ 2, stk. 1, svarer i sit indhold til § 1 i lov om kommunal udligning, dog med den forskel, at bestemmelsen om statstilskud er foreslået udeladt, jfr. ovenfor.

Det nuværende statslige bidrag til ordningen muliggør, at forskellene mellem kommuner, hvis beskatningsgrundlag er over gennemsnittet, ikke udlignes i samme omfang som forskellene mellem kommuner, hvis beskatningsgrundlag er under gennemsnittet; bidraget kan derfor siges i praksis at virke som et tilskud til kommuner, hvis beskatningsgrundlag er over gennemsnittet.

I stedet foreslås der i § 3 fastsat et ensartet udligningsniveau for alle kommuner, og den statslige besparelse ved ophævelsen af statens bidrag reguleres over statstilskuddet til kommunerne, jfr. bemærkningerne til § 1.

Udligningsniveauet foreslås fastsat til 0,50.

Tilskudsberegningen foreslås i fremtiden baseret på størrelsen af udgiftsbehov og beskatningsgrundlag i året forud for tilskudsåret, fremfor – som i dag – året to år forud for tilskudsåret, jfr. § 24. Det nugældende og det foreslåede udligningsniveau er derfor ikke direkte sammenlignelige. Fremrykningen af beregningsgrundlaget virker dog i sig selv som en skærpelse af udligningsniveauet.

De gældende bestemmelser om kommunal beskatningsgrundlagsudligning i hovedstadsområdet findes i lov om udligning i hovedstadsområdet, §§ 1–3 samt 5.

De nu foreslåede bestemmelser (§ 2, stk. 2, og § 4) er formuleret, således at de også i den sproglige

udformning fremtræder parallelt med bestemmelserne om udligning på landsplan.

Derudover er der foreslået to ændringer:

For det første er udligningsniveauet defineret, således at det kan lægges sammen med udligningsniveauet i den landsdækkende udligningsordning til et samlet udligningsniveau for kommunerne i hovedstadsområdet. Begrundelsen herfor er, som nævnt i de almindelige bemærkninger, at samspillet mellem lands- og hovedstadsudligning ønskes gjort mere gennemskueligt end i dag.

Det foreslåede udligningsniveau på 0,30 resulterer i et samlet udligningsniveau på 0,80. Ved det samlede udligningsniveau forstås her den andel af forskellen mellem to kommuner i hovedstadsområdet, der udlignes. Der er herved i et vist omfang kompenseret for byrdefordelingsvirkningerne af bloktilskudsnedsettelsen for tilskudsåret 1983.

Som påvist i finansieringsudvalgets betænkning, medfører de nugældende regler om udligning i hovedstadsområdet (som følge af det meget høje samlede udligningsniveau), at tilsvarekommuner med et lavt beskatningsniveau må afgive mere i tilsvare, end de modtager i skat, når indkomsterne vokser.

Dels ud fra almindelige udligningshensyn og dels ud fra hensynet til at sikre en positiv økonomisk tilskyndelse til at effektivisere ligningen, er det følgelig nødvendigt at søge at udforme udligningsystemet således, at risikoen for en sådan overudligning så vidt muligt udelukkes. Som påvist i finansieringsudvalgets betænkning, kan dette opnås ved, at tilskud og tilsvare i udligningsordningen opgøres ved hjælp af den enkelte kommunes eget beskatningsniveau. Herefter skulle overudligning ikke kunne forekomme, jfr. dog bemærkningerne til § 11.

Denne ændring rejser dog to problemer: for det første at virkningen af udligningsreglerne på beskatningsniveauerne bliver vanskeligere af forudberegne med sikkerhed og for det andet at kommunerne ved at ændre beskatningsniveau kan påvirke udligningen. Det første problem – den ringere forudberegnelighed – skyldes, at en evt. ændring af beskatningsniveauet som følge af ændringer i tilskuddene vil indvirke på det følgende års tilskud, hvilket igen påvirker beskatningsniveauet, og så fremdeles. De i konsekvenstabellerne viste forskydninger illustrerer således for hovedstadsudligningens vedkommende alene virkningerne for beskatningsniveauet det første år efter ændringen, men kan ikke tolkes som et udtryk for den langsigtede virkning, da de ændrede beskatningsniveauer vil indgå i det følgende års udligning.